

LÆRERNE BETYDER MEST FOR ELEVERNES KARAKTERER

Elevtrivselsundersøgelserne er blevet en fast del af ressource-regnskabet. Skolerne kan bruge dem internt, men nu er de også blevet brugt til at finde de vigtigste faktorer for elevernes karakterer.

Hvis karaktererne skal op, skal der investeres i lærerkrafterne. At lærerne har størst betydning for, hvorvidt det faglige bider på eleverne, er næppe en overraskelse. Men nu kan det også bevises statistisk. Ved hjælp af elevtrivselsundersøgelserne har firmaet Aspekt R&D sammenlignet 45.951 elevers udsagn med deres karakterer. Aspekt R&D er et af de to firmaer, som lederforeningerne og Undervisningsministeriet har fået til at udvikle en fælles spørgeramme og et bearbejdningssværtøj, som skolerne kan bruge

til elevtilfredshedsundersøgelserne. Sammenligningerne har Aspekt R&D brugt til at finde sammenhæng mellem elevernes vurderinger og karakterer. På den måde har de fundet frem til fire faktorer, der påvirker elevernes karakterer mest.

Lærerne kommer ikke overraskende på førstepladsen. I forhold til de emner, som elevtilfredshedsundersøgelserne har spurgt ind til, så er elevernes vurdering af læreren den enkeltfaktor, der har størst

betydning for elevernes afgangskarakter. Eleverne har blandt andet vurderet, om lærerne er fagligt dygtige, engagerede i undervisningen og gode formidlere. En korrelationsanalyse viser, at elevernes vurdering af læreren kan forklare 23,3 procent af forskellen i karaktererne. Det vil sige, at når elevens

tilfredshed med lærerens faglighed stiger med 1 point, så vil karakteren stige med 0,233 point.

”Det er faktisk rigtig højt. Man kan sammenligne det med, at man tidligere har fundet frem til, at folkeskoleelevers socioøkonomiske baggrund kan forklare 22 procent af elevkaraktererne. Og den tilskrives normalt stor betydning,” forklarer Tue Freltoft, master of public administration og administrerende direktør i Aspekt R&D.

100.774 elever har indtil nu svaret på elevtilfredshedsundersøgelserne ved hjælp af den fælles spørgeramme. Her bliver eleverne bedt om at vurdere lærerne, skolen, uddannelsen, sig selv, undervisning, fravær, socialt og fysisk miljø og it.

Eleverne giver lærerne de højeste karakterer i trivselsundersøgelsen. Gennemsnitlig bedømmer eleverne lærernes faglighed til 7,9 på en skala, hvor 10 er den højeste karakter. VUC-lærerne er efter kursisters mening topscorere i faglighed med 8,3. Dernæst kommer stx- og htx-lærerne med karakteren 7,8, hhx med 7,7. Dårligste vurdering får hf-lærerne med 7,4.

Eleverne vurderer lærernes engagement i undervisningen til 7,7. Igen er det VUC-lærerne, der topper med 8,4. Stx- og htx-lærerne får 7,6, hhx-lærerne får 7,5, og eleverne på hf bedømmer lærernes engagement til 7,4.

Gode lærere frem for bygninger

Aspekts sammenhængsberegning viser, at elevernes oplevelse af undervisningens kvalitet betyder næstmest for elevernes afgangskarakterer.

” Men burde måske overveje at bruge penge på at udvikle den faglige og sociale trivsel frem for nybygninger. For det er menneskerne, der har den største betydning for karaktererne.

Tue Freltoft, administrerende direktør i Aspekt R&D.

Pluk fra benchmarkingrapporten på elevtrivselsundersøgelserne

PÅ SKALA, HVOR 10 ER BEDST, 1 ER DÅRLIGST	Total	Stx	Hhx	Htx	Hf	VUC
Lærernes faglige dygtighed	7,9	7,8	7,7	7,8	7,4	8,3
Lærernes engagement i undervisningen	7,7	7,6	7,5	7,6	7,4	8,4
Lærernes evne til at formidle stoffet	7	6,8	6,8	6,7	6,7	8
Variation af undervisningsformer	6,4	6,2	6,2	6,4	6,1	7,5

PROCENTANDEL, SOM ER "HELT ENIG" ELLER "DELVIST ENIG"	Total	Stx	Hhx	Htx	Hf	VUC
Jeg oplever sammenhæng mellem fagene i min uddannelse	85,4	82,8	92	86,6	85,2	83,1
Der er arbejdsro i undervisningen	60,5	61,3	55,8	57,2	41,4	74,7
Skolen er et rart sted at være	93,2	95	91,9	91,7	91,2	92

PROCENTANDEL, SOM SVARER "I ORDEN"	Total	Stx	Hhx	Htx	Hf	VUC
Pladsforhold	46	41,7	48,9	54,4	40,7	56,2
Indeklima generelt	33,1	30,5	31,1	30,7	32,3	46,5
Støj	31,1	30,7	32,3	46,5	41,1	56,5

Se flere resultater på www.gl.org.

karakterer. Kvaliteten af undervisningen er i undersøgelsen blandt andet forstået som, hvorvidt undervisningen er varieret, at der er sammenhæng mellem fagene og arbejdsro, og om eleverne har indflydelse på timerne. Undervisningens kvalitet kan forklare 17,5 procent af forskellen i karaktererne. Og her er der noget at tage fat på for lærerne. Eleverne bedømmer variationen af undervisningen hårdest af alt i trivselsundersøgelserne, hvor lærerne gennemsnitlig kun får karakteren 6,4. Igen synes VUC-kursisterne, at deres lærere er bedst til at variere undervisningen, og giver dem en gennemsnitskarakter på 7,5. Hf-lærerne er bundskrabere med 6,1, dernæst stx- og hhx-lærerne med 6,2. Htx-lærerne varierer ifølge eleverne undervisningen til 6,4.

Arbejdsroen ser dog ud til at mangle på de gymnasiale uddannelser. Gennemsnitlig

er 60,5 procent af eleverne helt eller delvist enige i, at der er arbejdsro i undervisningen. Det er især hf-elever, der savner ro. Kun 41,4 procent er helt eller delvist enige i, at der er arbejdsro i undervisningen. Topscorer i ro er VUC, hvor 74,7 mener, at der er arbejdsro i undervisningen.

Det sociale miljø er den tredje faktor, som påvirker elevernes karakterer. I undersøgelsen dækker social trivsel blandt andet over elevernes oplevelse af sammenholdet i klassen, tryk, muligheden for at få hjælp og støtte af klassekammerater, kontakten til andre klasser samt den sociale introduktion til uddannelsen. Den sociale trivsel kan påvirke elevernes karakterer med 9 procent. Det vil sige, at hvis elevernes vurdering af det sociale liv stiger 1 point, så vil karakteren stige 0,09 point. Og på det punkt klarer sko-

lerne sig nogenlunde. Overordnet set vurderer eleverne det sociale liv til 7,3. Her er stx topscorer med karakteren 7,9. Den dårligste vurdering af det sociale liv får hhx med 6,8.

I korrelationsanalysen har man også kigget på sammenhængen mellem det fysiske miljø og elevernes karakterer. Det fysiske miljø dækker i undersøgelsen over skolens indretning, udseende, kvalitet og adgang til it, rengøring og vedligeholdelse. Analysen peger på, at det fysiske miljø tilsyneladende kun har en sammenhæng med karaktererne på fire procent.

”Det er en meget begrænset sammenhæng. Men burde måske overveje at bruge penge på at udvikle den faglige og sociale trivsel frem for nybygninger. For det er menneskerne, der har den største betydning for karaktererne,” fastslår Tue Freltoft.